

«رایش سوم» به کارگردانی رومنو کاستلوجی از ایتالیا، به صورت پرخط، شامگاه سه شنبه ۱۰ بهمن در قالب جشنواره تئاتر فجر۴۲، در تماشاخانه ایرانشهر به نمایش درآمد.

این اثر هنری یک محصول بصری از رومنو کاستلوجی است که به صورت installation تهیه شده است. در این اثر، کارگردان سعی دارد قدرت ذهن و تمرکز بیننده و خودآگاه و کنترل تماشاگر روی کلمات را با ریتم و ضرباهنگ موسیقی، از او خلع کند

ایتالیا با فیلم تئاتر به فجر می آید

گفت وگویی «جام جم» با مصطفی بوعدزار، کارگردان حاضر در بخش غزه چهل و دومین جشنواره بین المللی فجر

«عروس فلسطین» قصه زنان انتفاضه

«غزه» از بخش های نوهفور جشنواره بین المللی فجر است که با توجه به اهمیت موضوع مقاومت فلسطین و رویدادهای اخیر در این منطقه، برای اولین بار فراخوان داد. خوشبختانه هنرمندان علاقه مند به این حوزه با وجود

فرمت اندکی که برای آماده سازی داشتند، استقبال خوبی از آن کردند و در این دوره مخاطبان شاهد چهار نمایش صحنه ای خون، روزگار سگی، عروس فلسطین و تمام، سه نمایش خیابانی مرز، انفال و یک آبادی عشق و دو نمایش رادیویی بی باز بی راه و رنا در بخش نهایی غزه بودند؛ نمایش هایی که هریک تلاش داشتند از زاویه ای رایی حماسه سازان قدس شریف باشند. مصطفی بوعدزار، کارگردان اهوازی که سبقه طولانی در اجرای نمایش ها در عرصه مقاومت و دفاع مقدس دارد و سال گذشته نیز با آثاری همچون رهسپار خیمه ها، به نام پدر، آخرین درس زندگی میزبان مخاطبان بود، با عروس فلسطین در بخش غزه به جشنواره فجر آمد. نمایشی که زندگی یکی از ماندگارترین زنان انتفاضه فلسطین را دستمایه خود قرار داده است. داستان این نمایش درباره شهیده آیات محمد الازرس، همان بانویی است که در روز ازدواج خود، با لباس عروس در یک عملیات استشهادی شرکت کرد و در تصمیمی عاشقانه ترجیح داد با شهادت خود، تبدیل به عروس همیشگی فلسطین شود. در ارتباط با این نمایش، گفت وگویی با کارگردان نمایش انجام دادیم و از زاویه دید او بر ویژگی های این نمایش متمرکز شدیم.

علی رحیمی گروه فرهنگ

📍 در جشنواره فجر، بخش غزه را برای رقابت انتخاب کردید. مایلیم بدانم دغدغه شما به عنوان یک کارگردان از حضور در این بخش چه بود و چرا سراغ اتفاقات و وقایع فلسطین رفتید؟

هنرمندان براساس رسالتی که دارند نمی توانند نسبت به وقایع پیرامون خود بی تفاوت باشند. به خصوص ما به عنوان هنرمندی که در یک شرایط خاص جغرافیایی و ژئوپلیتیک زندگی می کنیم و هر روز در اخبار پیرامونی شاهد اتفاقات غم انگیز و تلخ در منطقه به ویژه در فلسطین هستیم. اتفاقاتی که دل هر انسان آزادخواه را به درد می آورد. همین مسأله نیز باعث شد تا تصمیم به اجرای نمایشنامه عروس فلسطین بگیریم.

این نمایش براساس یک داستان واقعی توسط زنده یاد عبدالرضا حیاتی که از نویسندگان شاخص هنر انقلاب است، نوشته شده بود اما با گذشت ۱۵ سال از زمان نگارش آن هیچ وقت روی صحنه نرفته بود. من این نمایش را از مدت ها قبل، بدون هیچ سفارشی از ارگان، نهاد و مدیر فرهنگی و به رغم تمام مشکلات و کم کاری ها و کم لطفی هایی که وجود دارد براساس عقیده و خودجوش شروع کردم. تصمیم داشتیم کار را برای اجرای عموم آماده کنیم که با توجه به فراخوان غزه، آن را به جشنواره آوردیم.

📍 عروس فلسطین داستانی جذاب و پیکری از انتفاضه زنان روایت می کند، قرار است مخاطب را به چه مفاهیمی برساند؟

این نمایش روایتگر ایستادگی مردم فلسطین در مبارزه با صهیونیسم براساس مستندی از زنان چپهه انتفاضه است. قصه درباره یک دختر مبارز فلسطینی است که بنا دارد با استفاده از دینامیت با لباس عروس به دل اسرائیل برود و یک حرکت استشهادی را رقم بزند. تلاش ما این بود که لحظات آخر زندگی او را قبل از حرکت استشهادی به نمایش گذاریم؛ این که چه در ذهنش گذشت، چه کسانی با او صحبت می کنند، چه اتفاقاتی در آن لحظات افتاد و این که چگونه از پدر و مادر رضایت گرفت تا او را در این اقدام عاشقانه همراهی کنند. نکته مهم آن که قصه کاملا مستند نوشته شده است. در اجرا نیز ما تلاش داشتیم که در کنار پرداخت این موضوع، شیوه زندگی فلسطینی ها را نیز برای مخاطب روایت کنیم. این که کودکان و جوانان شان چه می کنند، چه عشقی به سرزمین شان دارند، زندگی و گفتنم آن ها، شیوه های مبارزات شان، نگاه شان به جریانات سرزمین های اشغال، نگاه شان به موضوع ترس و اضطراب و دلپهرا ی که هر دم با آنهاست، ایمان راسخ شان در مبارزه با صهیونیسم و... در نمایش عروس فلسطین در حقیقت ما می خواهیم نشان دهیم که مردم فلسطین با وجود تمام سختی ها همچنان برای دفاع از آرمان شان ایستاده اند.

📍 همان طور که می دانید برای انتقال یک مفهوم تاریخی و مستند و دریافت بازخورد درست از مخاطب، اثر نمایشی باید به واقعیت نزدیک و باورپذیر باشد؛ چقدر احساس می کنید در این زمینه موفق بودید؟

این نمایش یک اثر کاملا مستند است. ما حتی در پרוشور آن نیز تاکید کرده ایم که این اتفاق واقعی است. تمام تلاش ما این بود که مخاطب پس از پایان اجرا، بدون دغدغه ذهنی به خانه نرود و درباره این شهیده فلسطینی کنکاشی کند. ما نمایش آرمایی

و او را مسحور خود گرداند. تماشاگر تحت سیطره کلمات قرار می گیرد؛ تایپوگرافی (typography)، نمایش کلمات تنها در چند میلی ثانیه، حذف فاصله بین کلمات، واژگان ساده، واژگان با مفهوم خاص، در هر صورت بر ناخودآگاه تماشاگر تأثیر خواهند داشت، این تأثیر بدون گفتار، آوا و صدای بازیگر است. یک تجربه دیداری- شنیداری با ریتم موسیقی مواجه شدن با قدرت کلمات در قالب زمان با ضرباهنگ موسیقایی، مفهوم

دیکتاتوری زمان، دست و پنجه نرم کردن با طوفان قریب الوقوع کلمات در مواجهه با انتشار صدا، تجربه ای متفاوت برای مخاطب خاص در مواجهه با زمان و زبان و موسیقی شکل داد. این اثر تصویری از رومنو کاستلوجی که در قالب چهل و دومین جشنواره بین المللی تئاتر فجر به نمایش درآمد، با مرکزیت زدودن معمولیات زندگی، دنبال آن است تا نقاب از چهره سیاستمداران و بازی های روانی امپریالیسم جهانی بردارد.

برش

گفتمان انقلاب اسلامی در بخش غزه جشنواره تئاتر فجر

در لایه لای سؤالات از مصطفی بوعدزار درباره اضافه شدن بخش غزه به جشنواره بین المللی فجر پرسیدم و گفتم فکر می کنید اختصاص این بخش جشنواره در آشنایی با شرایط غزه می تواند تأثیرگذار باشد؟ که او در پاسخ گفت: ابتکار هوشمندانه ای که مجموعه وزارت فرهنگ و ارشاد و دبیر جشنواره تئاتر فجر داشتند افزودن بخش غزه و همچنین بخش هویت ملی بود.

فرصتی پیش آمد تا نمایش هایی با

موضوعات مقاومت اسلامی و فلسطین نیز در بخشی از وترین هنرهای نمایشی قرار گیرد و پاسخگوی نیاز جامعه و تماشاگران باشد. این نشان می دهد که رویکرد جشنواره چهل و دوم، رویکرد فراگیری است و جشنواره به یک بلوغ و ثباتی رسیده است که هنرمندان با نباید فراموش کنیم که سیاست گذاری این جشنواره و ریلش در قالب جشن های انقلاب تعریف شده و یکی از گفتمان های انقلاب اسلامی آرمان های آزادبخش جهان اسلام است. برای همین غزه در این چارچوب قرار می گیرد و بیش از این باید درباره اش برنامه ریزی می شد.

به نظر من در این ۴۲ سال تئاتر فجر قائم به افراد بوده و تاکنون با آزمون و خطا جلورفتیم و این باعث می شود که چشم انداز روشنی از جشنواره تئاتر فجر نداشته باشیم؛ اما اگر ریل گذاری جدید و تگاهی که امسال حکمفرما شده است درست تداوم پیدا کند و تقویت شود جشنواره تئاتر فجر پاسخگوی تمام نیازهای اقشار مختلف جامعه خواهد بود. نباید فراموش کنیم که هنر انقلابی باید در طول سال برای مردم عرضه شود تا خلأهای موجود در زمینه ارائه آثار نمایشی مبتنی بر ارزش های انسانی، صلح جهانی، مبارزه با خشونت و تروریسم برطرف شود.

شعاری روی صحنه ندریم. به زبان سلیس و روان سعی کردیم این واقعه را به تصویر بکشیم و حس می کنم مخاطب چون یک کار دلی می بیند، از آن استقبال می کند. ما در شیوه اجرا فارغ از عناصر پر طمطراقی که در برخی فرم های اجرایی تئاتر کشور وجود دارد و چون خالی از محتواست یک آسیب جدی برای تئاتر به حساب می آید. سعی کردیم به یک شیوه مناسب دست پیدا کنیم تا بتوانیم با تماشاگر لحظاتی را به اشتراک بگذاریم و سیمای سخت و غم انگیز مردم فلسطین را به تصویر کشیم.

📍 یکی از نکات قابل تأمل در نمایش شما، استفاده از دیالوگ های عربی و نیز توجه به فضای بومی اعراب بود؟

باتوجه به این که فرهنگ عرب خوزستانی اشتراکاتی با سایر کشورهای عربی دارد، سعی کردیم این آداب و رسوم را به خوبی برای مخاطب ملموس کنیم. در دکور، موسیقی، فضا سازی اثر و حتی برخی دیالوگ ها که به زبان عربی بود، سعی کردیم فضای یک خانواده فلسطینی و آیین های آن ها را به همان شکلی که هست، برای مخاطب مجسم کنیم. خیلی جالب بود که بعد از اجرا، ما چند مخاطب فلسطینی داشتیم که بسیار از کار و توجهی که به رسوم فلسطین داشتیم، استقبال کردند.

📍 چرا احساس می کنید نیاز است پیام فلسطین در صحنه تئاتر به مخاطب امروز منتقل شود؟

هنرهای نمایشی می تواند قالبی تاثیرگذار در جهت تبیین مقاومت اسلامی و بازآفرینی حماسه مردم مظلوم فلسطین و غزه باشد اما متأسفانه با وجود اهمیت توجه به موضوع مقاومت و ایستادگی در منطقه، شاهد سهم کمی در تولیدات نمایشی در این خصوص هستیم. همین امر باعث شده تا ما در جریان هایی مثل مقاومت فلسطین گاه دچار یک شعارزدگی شده ایم، چون جامعه ما با جریان صهیونیسم و اشغالگری هنوز بیگانه است. ما در مورد این که چه اتفاقی در فلسطین افتاد، قصه اش چه بود، چه اتفاقاتی در حال رخ دادن است و ... ابهام داریم، چرا؟ چون یا به آن خیلی کم پرداختیم یا شعاری کار کردیم. اهمیت شناخت این مفاهیم به این دلیل است که جامعه ایرانی به یک درک و فهم صحیحی از وقایع پیرامونی خودش در حوزه خاورمیانه دست پیدا کند و یک تحلیل درست داشته باشد و دچار انحراف نشود. وقتی جوان ما نمی داند موضوع فلسطین، جریان های حاکم بر آن، خط مرزی، نوار غزه، شهرک ها، اردوگاه های فلسطینی و ... چه داستانی دارد و در چه وضعیتی هستند گاه دچار اشتباهات استراتژیک می شوند. مثلاً می گوید به ما ربطی ندارد، یا آنها خودشان سرزمین شان را فروخته اند، یا به گروهی دارد به آنها توجه کنیم و در نهایت بی تفاهمی ایجاد می شود.

📍 وضعیت تئاتر استان ها را در رقابت با تهران چطور ارزیابی کردید؟

حضور گروه های حرفه ای و پرتلاش باگرایش های مختلف و صه های متنوع، یکی از ویژگی های مهم جشنواره تئاتر فجر است. تئاتر شهرستان امروز همای تئاتر تهران پیش می رود و هنرمندان خوبی در مناطق مختلف کشور مشغول به کار هستند. پس باید به سمتی برویم که چرخه تعامل شکل بگیرد و گروه ها تئاتر شهرستان ها به تهران بیایند و بالعکس، تا تعامل درستی میان هنرمندان و مخاطبان برقرار شود.

هنرمندان کم بینا و نابینا نمایشنامه خوانی می کنند

اجراخوانی نمایشنامه «زندگی بسیار کوتاه است» نوشته مهدی مهدی آبادی، به کارگردانی مجتبی گوهرخای توسط هنرمندان نابینا و کم بینا روزهای پنجشنبه ۱۲ بهمن و جمعه ۱۳ بهمن ساعت ۱۶ در تالار هنر برگزار می شود.

داریوش فلاحي، سایه همایی، مسیحیا موسوی، امیرحرمزه نخعی، نفس آذرنیا، مینادهقانی، الهه محقق، الهام محقق و داریوش غیبهلی زاده نقش خوانان این اثر هستند. این اجراخوانی مناسب گروه سنی ۷ سال به بالا است و در خلاصه آن آمده: مترسکی تنها از مزروعی ای محافظت می کند که به خاطر تنهایی زیاد تندخو و بداخلاق و خودخواه و خودپسند شده و همه را می ترساند. روزی از روزهای زمستان، آدم برقی در کنار او ظاهر می شود و... دیگر اعضای گروه اجرایی این نمایشنامه خوانی به شرح زیر هستند: دستیار کارگردان: مسیحیا موسوی، طراح پوستر: علی باللهی، طراح و سازنده: عروسک، بهناز مهدیخواه، سازنده تیزر، عکاس و فیلمبردار: فراد سلیمانی، موسیقی: حمیدرضا حسینیعلی و مسیحیا موسوی، روابط عمومی: «گروه تئاتر کودک و بین» «ریحانه مطهری، روزین ستاری و روشنگ کریمی.

قاب

گالری عکس مشاهیر تئاتر ایران گشایش یافت

به مناسبت ۵۱ سالگی مجموعه ماندگار تئاتر شهر و ۴۵ سالگی انقلاب اسلامی ایران، نمایشگاه دائمی و گالری عکس مشاهیر تئاتر ایران که با همکاری اداره کل هنرهای نمایشی و انجمن صنفی عکاسان تئاتر ایران برپا شده است، افتتاح شد. این نمایشگاه دائمی عکس در راستای دیده شدن فعالیت های مستمر عکاسان تئاتر به مدیریت مهدی آشنا برپا شده است و در هر فصل، میزبان مجموعه ای تازه از آثار عکاسان تئاتر ایران خواهد بود.

تئاتر

THEATER

چهارشنبه ۱۱ بهمن ۱۴۰۲ ■ شماره ۶۶۹۶

گزارش روز

بخش فراگیر جشنواره تئاتر فجر برگزیدگان خود را شناخت

همزمان با آیین اختتامیه بخش فراگیر چهل و دومین جشنواره بین المللی تئاتر فجر، هیأت داوران متشکل از مجید امرایی، حمید کااا سلطانی و سیمین امیریان برگزیدگان را در دو بخش صحنه ای و خیابانی به شرح زیر اعلام کرد:
برگزیدگان نمایش های صحنه ای:
طراحی لباس: معصومه پیرولی برای نمایش «دوست ندارم خواب ببینم»
موسیقی: سمیه تیموری و مصطفی محمدی دوست برای «کل»
طراحی صحنه: نوشین آریان مهر و سعید چگینی برای «دوست ندارم خواب ببینم»

نمایشنامه نویسی: سیدمهرداد کاووسی برای «احساس آهنی»
کارگردانی: مصطفی محمدی دوست برای «کل»
بازیگری زن:

(جسمی، حرکتی): معصومه اسماعیلی برای بازی در «آشپزخانه فنلاندی ها» (اختلال بینایی): خاتم نجمه خسرپوپر برای بازی در «خرده شوخی ها» (اختلالات روان شناختی): آلمانا یوبی نیا برای بازی در «تیرال سنا جوسال» (اختلال شنوایی): سمیه صدیقی برای بازی در «قدم نورسیده» (اختلال رشدی، هوشی): شنو قادری برای بازی در «روز از نو روزی از نو» (سالمدان): بتول نیکفر برای بازی در «مغازه شماره ۱۳» (همراه): یلدا شجاعی برای بازی در «تیرال سنا جوسال».

بازیگری مرد:

(اختلال جسمی، حرکتی): احمد بذرافشان برای بازی در «برداشت آزاد» (اختلال بینایی): امیرمحمد اسدی برای بازی در «کل» (اختلال شنوایی): امیرمقدسی نیا برای بازی در «خودپرواز» (اختلال رشدی، هوشی): صالح هندوپور برای بازی در «دوست ندارم خوب ببینم» (همراه): اکبر موسوی برای بازی در «تیرال سنا جوسال»

پوستر و پرورشود: جعفر دل دل برای نمایش «خودپرواز».

■ گفتنی است جایزه نمایش برگزیده برای معرفی در اختتامیه چهل و دومین جشنواره بین المللی تئاتر فجر نیز به گروه نمایش «کل» به کارگردانی مصطفی محمدی از فارسان (چهارمحال و بختیاری) و «تیرال سنا جوسال» به کارگردانی کاظم ارجمندنیا از بوشهر رسید.

برگزیدگان نمایش های خیابانی:

بخش طرح و ایده: علی حسینی برای «بوق»
بخش طراحی لباس: لوح تقدیر و جایزه نقدی به منیره وحدتی برای «ایبختند باطعم ماسک»
موسیقی: علی خاتمی برای «تسویه نقدی»
طراحی فضا: لوح تقدیر و جایزه نقدی به محسن معرفتی برای «ایبختند باطعم ماسک» و مرضیه عزیزاده برای «بوق»
کارگردانی: نساء سلیمانی برای «رومئو B ژولیت».

بازیگری زن:

(اختلال جسمی، حرکتی): الیدا امهیمی برای بازی در «روز تولد من» (اختلال بینایی): لوح تقدیر و جایزه نقدی به اکرم کریمی برای بازی در «تسویه نقدی» (اختلال شنوایی): لوح تقدیر و جایزه نقدی به اعظم گرمایی برای بازی در «ایبختند باطعم ماسک».

بازیگری مرد:

(اختلال جسمی، حرکتی): محمد جواد کوچکی برای بازی در «رومئو B ژولیت» بازیگری مرد (اختلال رشدی، هوشی): هادی محمدعلی زاده و پیمان مجیدی برای بازی در «گوله بهار»
بازیگری مرد (اختلال شنوایی): محمد جواد طلایی برای بازی در «ایبختند باطعم ماسک» بازیگری مرد (همراه): دبلم افتخار و جایزه نقدی به سیدمهرداد کاووسی حسینی برای بازی در «بوق»

پوستر و پرورشود: لوح تقدیر و جایزه نقدی به حسین کاظمی برای طراحی پوستر و پرورشود: «تسویه نقدی».

■ گفتنی است جایزه نمایش برگزیده برای معرفی در اختتامیه چهل و دومین جشنواره بین المللی تئاتر فجر نیز به گروه نمایش «رومئو B ژولیت» به کارگردانی نساء سلیمانی از خمینی شهر رسید.